

ת"פ 1231/09 - מדינת ישראל נגד אבן-ארי בע"מ, ח.פ. צבי איזנברג,

בית דין אזרוי לעובודה בבאר שבע

ת"פ 1231-09

לפני: כב' השופטת יעל אנגלברג שהם

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אייל נו

המאשימה:

נגד

1. אבן-ארי בע"מ, ח.פ. 513084533
2. צבי איזנברג, ת.ז. 060098530
ע"י ב"כ עו"ד חיים כהן ועו"ד וירשני הדד

הנאשמים:

הכרעת דין

נגד הנואשת 1 (להלן: "הנאשת") הוגש כתב אישום המיחס לה עבירה של העתקת עובד זר שלא כדין בגין הוראות סעיפים 2(א)(1) ו-(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: "החוק"). כנגד הנואשם 2 נטען כי הוא נושא באחריות נושא משרה לעבירות הנואשת, מכוח סעיף 5 לחוק.

האישום

1. ביום **14.6.09** הוגש כנגד הנואשמים כתב אישום. על פי הנטען בו, ביום **10.6.02** וביום **7.4.09**

התקשלה הנואשת עם חברת "רסידי סיטי בע"מ", לביצוע עבודות חיפוי וגמר באתר בנייה ברחוב הבנים 8 באשדוד - בנין עירית אשדוד, קניון סיטי מול ובניני מגורי, (להלן: "האתר"). הנואשם 2 היה בעל המניות ומנהלה של הנואשת (להלן: "הנאשם").

2. ביום **20.10.03** בשעה 13:30 לערך, במהלך ביקורת של מפקחי המאשימה באתר, נמצא עובד זר

אזור טורקיה, אשר עבד בעבודות חיפוי באתר, ואשר נטען כי העסק על ידי הנואשת וזאת מבלתי שהיא בידיה היתר להעסקתו (להלן: "העובד הזר").

3. בגין עבודות אלה הואשמה הנואשת בעבירה של העתקת עובד זר שלא כדין בגין הוראות סעיפים

2(א)(1) ו-(2) לחוק, ואילו נואשם 2 הושם באחריותו כנושא משרה לעבירות שביצעה הנואשת.

גרסת הנאשמה

.4 הנאשמת כפירה בטענה כי הוסכם בין חברת "רסידו סי בע"מ" לביצוע כל עבודות החיפוי והגמר באתר. לטענת הנאשמת, ההסכם כלל עבודות מסוימות בלבד ובהן בניית בניין מדרגות קניון סי מול, וריצוף כיכר העירייה בלבד. כמו כן, כפירה הנאשמת בטענה בדבר העסקתו של העובד זהר. לא הייתה מחלוקת בנוגע לכך שלעובד זהר לא היה רשאי לעבוד בתוקף במועד הביקורת.

הראיות

.5. בפני בית הדין נשמעו עדויות מטעם המאשימה של חוקר ה证实 מר ירון הלפוגט (להלן: "מר הלפוגט"), מר אבי בר-מוחא (להלן: "מר בר-מוחא") והగברת אופירית מלכה (להלן: "גב' מלכה") וכן של שוטר משטרת הגירה, מר ציון עמר (להלן: "מר עמר") ומפקח הבניה מטעם חברת "רסידו", מר רון פורמן (להלן: "מר פורמן").

בנוסף, הוגש תיאור מקורה (ת/1), הודעת הנאשם (ת/2), דוח פעולה של משטרת ישראל (ת/3), הודעת העובד (ת/4), רשימת עובדים (ת/5), הסכם אספקה וביצוע בין חברת רסידו סי לבין הנאשמת ביום 10.6.02 (ת/6), הסכם עבודה (ת/7), חשבונות מס (ת/8), הודעת מר פורמן (ת/9), תעודה עובד ציבור (ת/10), הודעת הנאשם (ת/11), תמצית רישום חברה (ת/12).

מצעם הנאשמים העיד הנאשם בלבד והוגשו חשבונות הנאשמת (נ/1), הסכם אספקה וביצוע בין חברת רסידו סי לבין הנאשמת (נ/2) וחשבונית (נ/3).

טענות הצדדים

.6. הצדדים לא חלקו על כך כי במועד הביקורת נמצא באתר זר ממוצא טורקי, אשר ביצע עבודות. טענתה העיקרית של הנאשמת הייתה, כי העובד לא נמנה על עובדייה ולא הועסק על ידה.

טענת המאשימה, הודה הנאשם 2 בהעסקת עובדים זרים אך טען כי העובדים הועסקו על ידו בלבד. המאשימה טענה כי מהראיות שהובאו בפני בית הדין הוכח כי העובד לא היה בעל היתר לעבוד בישראל. המאשימה צינה כי העדים העידו על דרך פעולתם באופן החוקרי וכי צד הגיעו למסקנה כי הנאשמת היא שהעסקה את העובד זהר באתר. המאשימה מבקשת להחיל על הנאשמים את החזקה שעל פיה, משוהוכת כי בעל נכס התקשר עם קבלן לביצוע העבודות, עוברת האחריות להעסקתם של העובדים אל כתפי הקבלן, ועל הנאשמים להרים את הנטל לסתור את החזקה האמורה. לטענת המאשימה, לא הרימו הנאשמים את הנטל המוטל עליהם.

7. **לטענת הנאשמה**, אכן קיבלה לידיה ביצוע עבודות באתר, אלא שהעובדים הזרים שהועסקו על ידה באתר היו ממוצא סיני ובולגרי והוא החזיקה ברישיון להעסקתם. עוד טענה הנאשמת, כי במקום שבו נמצא אותו עובד זר נשוא כתב האישום, היא כלל לא ביצעה עבודות חיפוי וכי עבודות החיפוי הסתיימה עוד קודם לכן. לטענתה, האחריות באתר מציה בידי חברת رسידו סי, והמואשימה בחרה בדרך הקלה והיא הגשת אישום כנגד הנאשמת, על מנת שמנהלה של חברת رسידו סי יחזק את הריאות החסרות כנגד הנאשמת.

הכרעה

8. הנאשמים הואשמו בעבירה על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים שזו לשונם:

"**(א) מעביד שעשה אחד מלאה-**

(1) העביד עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל מכח חוק הכניסה לישראל והתקנות לפיו;

(2) העביד עובד זר בניגוד להוראות סעיף 1ג;

דיןנו - כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ג-1977 ...".

9. בפרשת **יונסוף** נקבע כי לעניין האחריות הפלילית על פי החוק קיימת חזקה עובדתית, שלפיה מתקיים יחסי עובד-מעביד בין בעל הנכס או המחזיק בו לבין העובדים הזרים שנטאסו בנכס, ומשמעותה חזקה שכזו עבר הנטול לסתור אותו לכתחphy בעל החזקה. (ע"פ 29/09 2010 **יונסוף נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 30.5.10 ואושר בבית המשפט העליון ברע"פ 5068/10 **יונסוף נ' מדינת ישראל**; ניתן ביום 18.1.11; וכן ראו ע"פ 13/07 **ניר עם כהן יר��ות אגודה שיתופית קלאלית נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 6.9.09; ע"פ 29340-12-10 **קובי שי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 3.11.11 והאסמכתאות שם).

בפרשת **בראשי** נפסק:

"**בעקרון**, [ש]כאשר בעל נכס או מחזיק בנכס מתקשר עם קובלן ראשי או קובלן משנה לביצוע עבודות והתקשרות זו היא 'אמתית', ברורה ומוכחת המעביר את האחריות להעסקתם של העובדים אל כתפי הקובלן (הרائي או המשני), כי אין אין להטיל אחריות פלילתית על בעל הנכס או המחזיק בו להעסקתם של העובדים שלא כדין. הטעם לדבר נועץ בהלכות עסקים אלמנטאריות לפניה בעל נכס רשאי למסור ביצוע של עבודות לקובלן ובמסגרת זו להטיל עליו את האחריות להעסקתם של העובדים. מדובר בהתקשרות חוזית מחייבת אשר בדרך כלל יש לתת לה תוקף" (ע"פ 11-02-2009 **מדינת ישראל, משרד התמ"ת נ' זלמן בראשי ואחים בע"מ**, ניתן ביום 24.1.12).

מהאמור עולה כי ככל, חזקה היא שהמעסיק הוא בעל הנכס ולאחורי, אם קיימת התקשורת אמיתית להעברת ביצוע העבודות לאחר, תהא האחריות מוטלת על הקובלן המבצע את העבודות. המבוקש לסתור חזקה זו, עליו לנצל להוכיח כי איןו המעסיק וכי קיימת התקשורת אמיתית למסירת העבודה נשוא המחלוקת לאחר.

10. לאחר שבדקתי את כל הראות שהוצגו לפני, מצאתи כי הנאשمت לא הרימה את הנTEL המוטל עליה לסתור את החזקה וכי יש להרשעה בעבירות המוחסנת לה. ואפרט.

11. מתיאור המקירה שנערך על ידי מר הלפגוט (ת/1), עולה כי בעת שהגיעו המפקחים לאתר, נצפו שני עובדים שעבדו בחיפוי אבן בכנסה לחניון בנין העירייה. אחד העובדים ברוח ואולם העובד השני נעצר והוביל את המפקחים למשרדי חברת רסידיו סי. מדו"ח הפעולה של שוטר משטרת ההייריה, מר עמר (ת/3) עולה, כי העובד שנtrapס מסר לו כי הוא הגיע לישראל לשנה קודם לכך, והוא עובד אצל אדם בשם "צביבה" ומסר את מספר הטלפון של אותו "צביבה". מר עמר העיד כי העובד הזר הקרייא לו את מספר הטלפון מתוך דף שהיה ב晚会. מושנאל הנאשם בחקירותו הנגדית, מהו מספר הטלפון הנגיד שלו, ציין מספר זהה למספר שמסר העובד הזר למר עמר. די בכך כדי לקשר בין הנאשמת לבין העובד הזר.

12. לטענת הנאשמים, ציין העובד הזר בחקירה כי עבד אצל אריאל מחברת בן-ארי, שזו חברה אחרת. אין לקבל טענה זו. על פי עדות מר בן מוחא הווסף העובד הזר וציין כי מנהל העבודה הוא צביבה ומסר שני מספרי טלפון, כאשר אחד מהם הוא של הנאשם.

13. עוד טען הנאשם, כי העובד נתפס ביום **20.10.03**, אלא שהעבודות שביצעו באתר הסטיימו כחודש לפני כן.

המאמינה הציגה חשבונות שלעמדתה מורות על המשך התקשורת בין הצדדים. בעניין זה טענו הנאשמים כי התחשבנות ביןם לבין חברת רסידיו סי התנהלה עוד חצי שנה לאחר סיום העבודות, בשל מחלוקת מדידה שונות ואין בהן כדי ללמד שהעבודות נמשכו במועד הביקורת.

יען בחשבונות מעלה כי ביום **30.3.03** הוגשה חשבונית שיש בה כדי להעיד על ביצוע חלק מהעבודה (ג/1). כמו כן, הוגשו חשבונות ביום לבון **16.7.03** (ג/3), ביום **21.7.03** וביום **7.10.03** (ת/8). בחשבונות אלה נרשם כי מדובר בתשלום על חשבון ריצוף וחיפוי בכיכר אשדוד. חשבונות נוספות הוגשו ביום **26.11.03** וביום **10.12.03**, ובהן נרשם כי הן על חשבון עבודות חיפוי סביב עירית אשדוד ועבודות אבן בסיס מול אשדוד. אין בחשבונות אלה כל אזכור לכך כי מדובר בסיום כל העבודות במקום.

המאמינה הציגה מסמך הנושא כותרת "**חשבון השלמות בכיכר**", שהונפק על ידי הנאשמת. הנאשמים

מבקשים ללמידה מסמך זה כי בשלב זה כבר הסתיימה העבודה וכי מדובר בגמר חשבון. לא מצאתו לקבל גרסה זו. **ראשית**, מדובר שם רק בחשבון השירותים בכיכר ואומרו, כעולה מהחשבוניות, נעשו עבודות נוספות גם בסיסי מול אשדוד. **שנית**, אין בכך כדי להעיד שלא נותרו עבודות נוספות להשלמה בכיכר העירייה ומסביב לה.

14. מדיוויזות המפקחים עולה כי העובד הזר נתפס בכניסה לחניון של בניין העירייה. לטענת הנאשמים, העבודות שבוצעו על ידי הנואשת כללו חיפוי במדרגות חירום בבניינים הגבוהים וחיפוי בכיכר הגדולה. לטענת הנאשמים, לא בכך לא טרחה המשימה להגיש את כל המסמכים שנמסרו לה והמצביעים במדויק על מקום ביצוע עבודות הנואשת בכיכר העירייה ולא בכניסה לחניון.

15. מהודעתו של הנאשם בפני חוקרי התמ"ת, עולה הטענה כי בין הנואשת לבין חברת רסידן סי נחתמו שני חוזים, האחד לביצוע מדרגות בטור הבניין, והשני לביצוע עבודות חיפוי בכיכר. בפני בית הדין הציג הסכם (ת/6 ת/7 ו-נ/2), אשר אין בו פירוט מדויק בנוגע למוקומות ביצוע העבודה. אך מעדותו של הנאשם עולה, כי העבודה נמסרה לו בשלבים (עמ' 38 שורה 2 לפירוטוקול). לדברי הנאשם, עבודות הריצוף והחיפוי בכיכר כללו גם קירות תומכים קטנים מעין "משחק ארכיטקטוני".

16. טענת המשימה בנוגע למקום שבו נמצא העובד, לא הוכחה ומילא לא נסתירה. הנאשמים טוענו כי העבודה במקום לא בוצעה על ידם. לא מצאתו מקום לקבל טענה זו.

במסמך ת/6 נרשם במפורש כי **"אישור העבודה יהיה בהתאם להוראות בכתב שניתנו לקבלן"**. מת/7 עולה כי בסיום העבודה נדרשה הנואשת להגיש מפת ביצוע של העבודה. בחקירהו אישר הנאשם כי הגיע מפות ביצוע של העבודה (עמ' 45-46 לפירוטוקול), ואולם אף שניתנה לו הזדמנות להגיש את המפות גם לאחר חקירתו בבית הדין, לא הוגש מפות אלה. מפות אלה, יכולות להצביע באופן מדויק על מקום העבודות שאויתו ביצהעה הנואשת ושבוגן היא מבקשת לקבל שכר. הלכה פסוקה היא כי:

**"הימנעות מהביא ראייה מצויה וROLONGNTIOT MOBILAH L'MISKNAH SHAILO HOBABA, HIA
HITHA FOULAT L'RUT AOTU ZD SHONMOU MEGASHTAH, UEL-KAN HAHIMNUOT MHDZKAT AT
RAIOTIHIA SHL HATBIAH"** (ע"פ 728/84 שמעון חרמן - מדינת ישראל פד"י מא (3) (617).

על כן, משלא הביאו הנאים את מפות הביצוע בפני בית הדין כראיה לסתור את ראיות המשימה, פועלת עובדה זו לחובתם של הנאשמים ומחזקת את טענות המשימה.

17. שילוב כל הראיות שהובילו בפני - הפרטים שמסר העובד הזר; הסכם לביצוע עבודות ריצוף וחיפוי בכיכר העירייה, בקניון סי מול ובסמוך להם; העדר מיפוי מדויק של שטח העבודה, כאשר לטענת הנאשמים, נתפס העובד במקום שאינו במסגרת העבודה שנדרשה הנואשת לבצע, בעוד שלטענת

חברת רסידו סי' כלולה הכניסה לחניון בעבודה שנדרשה הנאשמה לבצע - מבאים לידי מסקנה כי הנאשמת לא הרימה את הנטל המוטל עליה לסתור את החזקה שלפיה העובד שנטפס בבדיקה ביום **20.10.03** עבד באתר ובמציע עבודות שבאחריותה, לא הועסק על ידה. נכון אמרו, התקיים היסוד העובדתי של העבירה נשוא כתוב האישום. לאור זאת, משנתקבע כי העובד הזר עבד אצל הנאשמת ומילא הייתה זו מודעת להעסקתו ללא היתר ושלא כדין (שכן העסקה עוסקים זרים אחרים והיתה מודעת לצורך לקבלת היתר להעסקתם), מתקיים בה גם היסוד הנפשי הנדרש.

.18. כפועל יצא מהמסקנה שאליה הגעת, לפיה העובד עבד ללא היתר כדין, ושלאל הוצג בפני חזה העבודה ואישור על ערכית ביטוח בריאות, יש להרשיית הנאשمة גם ביצוע של עבודות אלה.

.19. **באשר לאחריותו של הנאשם** - טענת המאשימה כי הנאשם הפר את חובתו למניעת ביצוע עבודות על ידי הנאשمت ולפיקר יש לחיבבו כנוסא משרה בנאשمت. לטענתה, הנאשם ומנהלה של הנאשمة 1 בקייה בהעסקת העובדים על ידה; מספר הטלפון שמסר העובד הוא של הנאשם ואף מר פורמן העיד כי הנאשם שימש כמנהל העבודה במקום.

ביסכומי, אין הנאשם טוען דבר בנוגע אחריותו האישית, ומילא לא סתר את טענות המאשימה לעניין אחריותו. משכך, יש להרשיית הנאשם כנוסא באחריות לביצוע של העבודות שבוצעו על ידי הנאשם, וזאת מכוח סעיף 5 לחוק עובדים זרים.

אחרית דבר

.20. לאור כל האמור, מצאתי כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח קיומם של היסוד העובדתי והיסוד הנפשי כאחד, מעבר לכל ספק סביר, כי העובד הזר שנטפס עבד ללא היתר כדין בבדיקה שנערכה ביום **20.10.03** באתר בנייה ברחווב הבנים 8 באשדוד, הועסק על ידי הנאשמת. כן מצאתי כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח כי הנאשמת לא ערכה עם העובד חוזה עבודה ולא ערכה בעבורו ביטוח בריאות. לפיכך, הנני מרושעת את הנאשمة ביצוע העבודות המיחסות לה על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2(2), 2(ב)(2) ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991. כמו כן הנני מרושעת את הנאשם באחריות נושא משרה לביצוע העבודות דלעיל, וזאת על פי סעיף 5 לחוק עובדים זרים.

.21. בהסכמה הצדדים, תישלח הכרעת הדיון אליהם בדואר.

.22. **נקבע לשמיית טיעונים לעונש ליום 22.10.14 ساعה 14:00**

ניתנה היום, ט"ו אלול תשע"ד, (10 ספטמבר 2014), בהעדך

הצדדים יישלח אליהם.